

her i denne Sal, under en offentlig Discussion, at give Ministeren Raad i saa Henseende, det vilde vel ikke engang være ganske passende; men det vil jeg sige, at naar Ministeren ikke seer, paa hvilken Maade han skal kunne faae Tilskuddet andetsfeds fra, saa have vi ikke noget bedre Middel til at hjælpe ham dertil, end at nedfætte Statens Bidrag. Dette har jeg saa meget mere villet fremhæve, som flere af de ærede Talere, der have omtalt det kongelige Theater, ere komne ind paa Anthydninger af Projecter fra Statens Side, navnlig til en ny Bygning. Jeg vil i høi Grad fraraade, at man indlader sig herpaa; man kan jo sagtens gjøre Beregninger, hvorefter en saadan ny Bygning vilde rendere, men jeg er bange for, at disse Beregninger vilde blive stoffende, og derom er jeg overbevist, at saasnart vi her vilde foresætte os at udføre noget Saadant, saa havde vi derved afstaaet os ethvert Haab om Bidrag andetsfeds fra. Nei, hvis man tænker paa at ville faae en ny Bygning opført, og hvis man gjør sig Haab om, at Communen hertil skulde bidrage, troer jeg, at man handler allerbedst i netop at indskrænke Statens Bidrag; det er det eneste virksomme Middel, som vi kunne bringe i Anvendelse. — Det ærede Medlem for Bornholm (Falleisen) gjen- tog, idet han omtalte det kongelige Theater, en Paastand, der oftere er fremkommen, men som jeg troer, ikke bør staae uimodsagt, den nemlig, at det kongelige Theater ikke kan komme til at virke i Ro og Fred paa Grund af Forhandlingerne paa Rigsdagen. Dette er en stor Feiltagelse og en meget falsk Sætning. Hvad der forstyrer det kongelige Theaters Ro og Fred, er i Virkeligheden slet ikke Debatterne her. Nei, det er den Tone, der har indfneget sig i den offentlige Debat udenfor Salen, til at betragte Alt angaaende Theatret som vedrørende Offentligheden, og til at betragte Sager, der ikke directe vedrøre Kunsten og Theatrets offentlige Stilling, som vedrørende Offentligheden. Men denne Skæb- heds i Folks Opfattelse af Theatret er netop fremkaldt derved, at Theatret er en Stats- Institution, styres af Statens Embedsmænd og betjenes af Kunstnere, der selv ere Statens Embedsmænd, Noget, som jeg fra enhver Side

betragtet anseer for uheldigt. — Naar det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther), som dennes gang atter har taget The- atret i Forsvar, anførte som Indbenjing mod at tage nogen Beslutning ved Finantsloven om Theatret, at Civillisten er interesseret i The- atersagen paa Grund af dens Tilskud til The- atret, saa forekommer det mig, at det er noget nærgaaende mod Civillisten, at man vil benytte den Byrde, som Civillisten har paataget sig ved at give et Tilskud, som Grund til ikke at tage en Beslutning, der kun vilde være til Ci- villistens Gavn, thi det er jo dog klart, at Civillisten albrig vil have Skade, men endog Fordeel af, at Theatret traadte ud af Forhold til Staten. — Der er af flere ærede Talere blevet fremdraget Spørgsmaal om Bøndehøi- skolerne; jeg vil i den Anledning tillade mig at henlede den høitærede Ministers Opmærk- somhed paa, at der idetmindste paa nogle Ste- der har viist sig Forsøg paa en Indskrænkning af den Bevilling, der her gives til Bøndehøi- skolerne, som jeg troer er uberettiget. Der har nemlig været gjort Forsøg paa at gjøre Tilskuddet til Bøndehøiskolerne afhængigt af, at Bestyrerne indførte Examen ved deres Skoler, uagtet Saadant ikke laa i deres Plan. Jeg er overbevist om, at det ikke kan være med Mi- nisterens Vidende, at noget Saadant er steet, og jeg tillader mig at gjøre opmærksom derpaa, for at han kan forhindre, at noget Saadant steer for Fremtiden. Det er klart, at et saa- dant Vaand har det albrig ligget i Folkethin- gets Hensigt at lægge paa Bøndehøiskolerne, og det er stridende imod Bevillingen at ville gjøre dette Vaands Indførelse til Betingelse for Statens Tilskud. — Da jeg har nævnt, at en Anmærkning var bleven ubeladt paa Kirke- og Underviisningsministerens Budget, maa jeg ogsaa nævne, at en lignende er bleven ubeladt paa Marineministerens Budget. Det er den alt tidligere omtalte Anmærkning om kongelig Ansættelse for Cancellister. Jeg veed ikke, om det er et Tilfælde, fremkaldt ved, at Budgettets Form i det Hele er forandret, eller om det er en Tanke, det vil sige, om det er med Forsæt, at Anmærkningen er ubeladt; i ethvert Tilfælde bør den gjenindsættes. — Maa det være mig tilladt, da jeg kom til